

תפ"ח 38469/12/15 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 38469-12-15 מדינת ישראל נ' פלוני (עצור)

בפני
כבוד סגן-הנשיאה, השופט נתן זלוצ'ובר
כבוד השופטת יעל רז-לוי
כבוד השופט שלמה פרידלנדר
מדינת ישראל
בעניין: ע"י עו"ד עינת בלנרו מפמ"ד (פלילי)
המאשימה

נגד
פלוני (עצור)
ע"י עו"ד שלמה פצ'בסקי
הנאשם

גזר דין

נאסר בזאת פרסום כל פרט המזהה את הנפגעות ואת הנאשם, לרבות שמות (פרטי ומשפחה) ומקומות (מגורים, עבודה או לימודים). כפוף לאמור לעיל, ניתן לפרסם את הכרעת-הדין. מובהר כי איסור הפרסום בנוגע לנאשם נועד להגן על הנפגעות, שהן בנות-משפחתו.

השופט ש' פרידלנדר:

ההרשעה

1. הנאשם הורשע, לפי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בביצוע עבירות-מין בבנותיו ובנכדותיו, כמפורט בכתב האישום המתוקן [פרוטוקול מיום 4.4.16].
2. על פי הודאתו, ביצע הנאשם עבירות-מין בארבע בנותיו בעת שהיו קטינות והתגוררו עמו, ובשלוש מנכדותיו הקטינות, בנותיה של אחת מבנותיו, בעת שעזר לה בטיפול בהן. למניעת זיהוין, הנפגעות יצוינו במספרים סודרים מ-1 עד 7, לפי סדר אזכורן בכתב האישום.
3. מדובר בארבע בנות מתוך שבעת ילדיו: האחת, ילידת 1982 (להלן: "הבת 1"); השנייה, ילידת 1984 (להלן: "הבת 2"); השלישית, ילידת 1989 (להלן: "הבת 3"); והרביעית, ילידת 1996 (להלן: "הבת 4"). כן מדובר בשלוש מנכדותיו הקטינות, בנותיה של הבת 1: האחת, ילידת 2002 (להלן, בשים לב למקום אזכורה בכתב האישום: "הקטינה 6" או "הנכדה 6"); השנייה, ילידת 2005 (להלן, בשים לב למקום אזכורה בכתב האישום: "הקטינה 5" או "הנכדה 5"); והשלישית, ילידת 2010 (להלן: "הקטינה 7" או "הנכדה 7").

4. לפי **האישום הראשון**, כשהבת 1 הייתה כבת 6-8, הנאשם התקלח יחד עמה ועם אחותה הצעירה הבת 2, שהייתה כבת 4-6, כששלושתם עירומים. אז, ביקש מהן הנאשם שייגעו באיבר-מינו, לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים, והקטינות עשו כבקשתו.

5. בשל המעשים המתוארים הורשע הנאשם, לפי הודאתו, בתקיפה מינית בבנות משפחה שטרם מלאו להן 16 שנים [סעיף 348(ב) ביחד עם סעיף 350 **בחוק העונשין, התשל"ז-1977** (להלן: "**חוק העונשין**")], כנוסחו אז (תיקון מס' 22 תשמ"ח-1988 ס"ח 1246 מיום 31.3.1988), שדינה עד 5 שנות מאסר.

6. לפי **האישום השני**, כשהבת 1 הייתה כבת 7-10, בעת שהנאשם סייע לה להתקלח או להתלבש, נגע באמצעות אצבעותיו באיבר-מינה, לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים, ובמקרה נוסף אחד החדיר את אצבעותיו לאיבר-מינה מספר פעמים.

7. בשל המעשים המתוארים הורשע הנאשם, לפי הודאתו, במעשה מגונה בקטינה בת משפחה שטרם מלאו לה 14 שנים [סעיף 351(ג)(1) בנסיבות סעיף 348(א) וסעיף 345(א)(3) **בחוק העונשין**, כנוסחו אז (תיקון מס' 30 תש"ן 1990-1990 מיום 2.8.1990)], שדינה עד 10 שנות מאסר; ובאינוס קטינה בת משפחה שטרם מלאו לה 14 שנים [סעיף 351(א) בנסיבות סעיף 345(א)(3) **בחוק העונשין**, כנוסחו אז (תיקון מס' 30 תש"ן-1990 מיום 2.8.1990)], שדינה עד 20 שנות מאסר.

8. לפי **האישום השלישי**, בעת שהבת 2 הייתה כבת 6-8, בעת שסייע לה להתקלח או להתלבש, נגע הנאשם מספר פעמים באמצעות אצבעותיו באיבר-מינה, לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים, ובמקרה אחד החדיר את אצבעותיו לאיבר-מינה.

9. בשל המעשים המתוארים הורשע הנאשם, לפי הודאתו, במעשה מגונה בקטינה בת משפחה [סעיף 351(ג)(1) בנסיבות סעיף 348(א) וסעיף 345(א)(3) **בחוק העונשין**, כנוסחו אז (תיקון מס' 30 תש"ן-1990 מיום 2.8.1990)], שדינה עד 10 שנות מאסר; ובאינוס קטינה בת משפחה שטרם מלאו לה 14 שנים [סעיף 351(א) בנסיבות סעיף 345(א)(3) **בחוק העונשין**, כנוסחו אז (תיקון מס' 30 תש"ן-1990 מיום 2.8.1990)], שדינה עד 20 שנות מאסר.

10. לפי **האישום הרביעי**, בעת שהבת 3 הייתה כבת 6-8, נגע הנאשם מספר פעמים באמצעות אצבעותיו באיבר-מינה שלא בהסכמתה החופשית, לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים, ובמקרה אחד החדיר את אצבעותיו לאיבר-מינה.

11. בשל המעשים המתוארים הורשע הנאשם, לפי הודאתו, במעשה מגונה בקטינה בת משפחה שטרם מלאו לה 16 שנים [סעיף 351(ג)(2) בנסיבות סעיף 348(ב) וסעיף 345(ב)(1) **בחוק העונשין**], שדינה עד 15 שנות מאסר. ובאינוס קטינה בת משפחה שטרם מלאו לה 14 שנים [סעיף 351(א) בנסיבות סעיף 345(א)(3) ו-(1) **בחוק העונשין**], שדינה עד 20 שנות מאסר.

12. לפי **האישום החמישי**, בעת שהבת 4 הייתה כבת 14-15 ושכבה לנוח בחדרה, נכנס הנאשם אל החדר, הפשיל את חצאיתו ואת תחתוניה, מישש את איבר-מינה והחדיר את אצבעותיו לאיבר-מינה, והכל שלא בהסכמתה החופשית.

13. בשל המעשים המתוארים הורשע הנאשם, לפי הודאתו, באינוס קטינה בת משפחה שטרם מלאו לה 21 [סעיף

351(ב) **בחוק העונשין**], שדינה עד 16 שנות מאסר.

14. לפי **האישום השישי**, הקטינה 5, נכדתו של הנאשם, לוקה בעיכוב התפתחותי. הנאשם שהה עמה במקלחתבטבת שהתקלחה, סיבן את גופה ואיבר-מינה, כשהוא נוגע באיבר-מינה באמצעות אצבעותיו, וזאת לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים.

15. במהלך המחצית השנייה של שנת 2015, או בסמוך לכך, כשהקטינה 5 הייתה כבת 5, בעת שהנאשם שמר על ילדיה של בתו 1, שהה הנאשם עם נכדתו 5 במקלחת, התפשט ונכנס יחד עמה למקלחת. לאחר מכן, סיבן הנאשם את גופה, לרבות איבר-מינה, תוך שהוא נוגע באיבר-מינה באמצעות אצבעותיו. בהמשך לכך הנאשם ביקש ממנה לגעת באיבר-מינו, לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים. היא עשתה כדברי הנאשם ונגעה באיבר-מינו.

16. בשל המעשים המתוארים הורשע הנאשם, לפי הודאתו, במעשה מגונה בקטינה בת משפחה שטרם מלאו לה 16 שנים [סעיף 351(ג)(2) בנסיבות סעיף 348(ב) וסעיף 345(ב)(1) **בחוק העונשין**], שדינה עד 15 שנות מאסר.

17. לפי **האישום השביעי**, לפני שמלאו לנכדתו הקטינה 6 שבע שנים או בסמוך לכך, בביתו או בבית בתו 1, בעת שהנאשם נותר לבדו בחברת הנכדה 6, הנאשם הושיבה על הספה בסלון ונגע באיבר-מינה מעל בגדיה, לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים.

18. בעת שהנאשם והנכדה 6 היו לבדם בבית הנאשם, הנאשם שכב עמה על הספה כשגבה מופנה אליו והם מכוסים בשמיכה. אז חיבק הנאשם את הקטינה 6, הצמידה אל גופו, נגע באיבר-מינה עם ידו ובאמצעות רגלו מעל לבגדיה וליטף את ישבנה מעל בגדיה; והכל לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים. כשהוריה של הנכדה 6 דפקו בדלת, הנאשם ביקש ממנה לקום מהר ולא לספר לאף אחד על שהתרחש.

19. ביום אחר, בעת שהקטינה 5 התקלחה והנאשם שהה עמה במקלחת על מנת לסייע לה, הנאשם סיבן אותה כשהוא מתמקד בחזה ומשפשף אותו באמצעות ידו, נגע ושפשף באמצעות ידו את איבר-מינה והחדיר את אצבעו לאיבר-מינה.

20. הקטינה 6 אמרה לנאשם שמעשיו לא נעימים לה וביקשה שיפסיק. בשלב כלשהו ביקשה מאמה שהנאשם לא יקלח אותה יותר.

21. בשל המעשים המתוארים הורשע הנאשם, לפי הודאתו, במעשה מגונה בקטינה בת משפחה שטרם מלאו לה 16 שנים [סעיף 351(ג)(2) בנסיבות סעיף 348(ב) וסעיף 345(ב)(1) **בחוק העונשין**], שדינה עד 15 שנות מאסר; ובאינוס קטינה בת משפחה שטרם מלאו לה 14 שנים [סעיף 351(א) בנסיבות סעיף 345(א)(1) ו-(3) **בחוק העונשין**], שדינה עד 20 שנות מאסר.

22. לפי **האישום השמיני**, הקטינה 7, נכדתו של הנאשם, לוקה בעיכוב שכלי התפתחותי קל. במועד שאינו ידוע למאשימה במדויק, הנאשם שהה עמה במקלחת בעת שהתקלחה, סיבן את גופה, לרבות איבר-מינה, תוך שהוא נוגע באצבעותיו באיבר-מינה לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים; ובסמוך לכך אונן עד שהגיע לפורקן מיני.

23. בשל המעשים המתוארים הורשע הנאשם, לפי הודאתו, במעשה מגונה בקטינה בת משפחה שטרם מלאו לה 16 שנים [סעיף 351(ג)(2) בנסיבות סעיף 348(ב) וסעיף 345(ב)(1) **בחוק העונשין**], שדינה עד 15 שנות מאסר.

תסקיר נפגעת העבירה - הקטינה 6

24. לבקשת המאשימה הוגש תסקיר נפגעת עבירה בעניינה של הקטינה 6, נכדתו של הנאשם (המתלוננת באישום השביעי). תסקיר הוגש רק בעניינה של נפגעת זו.

25. הנכדה 6 היא בתה הבכורה של הבת 1. בילדותה של הנכדה 1 אובחנו אצלה קשיים שפתיים, דיסלקציה וכן קשיים התנהגותיים - אשר בדיעבד נקשרו לפגיעה. נוכח מצבה הקשה של המשפחה מבחינה כלכלית, קשיי התפקוד ההוריים ובעיות ההתפתחות של אחיה, נאלצה להתמודד עם מטלות שאינן תואמות את גילה מבחינה פיזית ונפשית, וטיפול באמה ובאחיה עד אשר הוצאה מביתה והועברה לפנימייה, לפני כשנתיים.

26. מציאות חייה של הנכדה 6 מקשה מעט על בידוד השלכות הפגיעה על חייה. אולם ברי כי הפגיעה הותירה בה סממנים בטר חבלתיים, אשר התעצמו מאז נחשפה הפגיעה. היא חווה קשיים רגשיים, המתבטאים בהתקפי זעם, דיכאון, קושי לישון ולתפקד וצורך בתרופות שהותאמו לה לאחר אבחון פסיכיאטרי. אף בפנימייה, בה החלה להשתלב, היא חווה קשיים לימודיים וחברתיים מאז החשיפה.

27. הפגיעה נחשפה לאחר שנודע לאם על הפגיעה באחותה הצעירה של הנכדה 6. בעקבות כך גם התעוררו אצל האם זיכרונות שהודחקו לגבי פגיעות שהיא עצמה חוותה בילדותה על ידי הנאשם. הנכדה 6 נאלצה להתמודד הן עם הפגיעה בה, והן עם תחושת אשם על כך שהיא לא סיפרה ובכך הותירה את מקורביה חשופים לפגיעה. לכל זאת התווסף הקושי לעמוד בחקירה. לצד תחושת ההקלה נותר בה גם כעס רב כלפי סבה, ותחושת בושה ומבוכה. היא מייחסת לפגיעותיו של סבה רבים מקשייה כיום. היא הביעה באופן מפורש את הצורך שלה לראותו נענש על מעשיו, בתקווה שהדבר יסייע לה להתמודד ויאפשר לה להירגע. גם עורכת התסקיר סבורה שענישה ראויה תחזק את הנכדה 6 ואף תהווה מסר ברור למשפחה כולה לגבי ההבדל בין נכון ללא-נכון.

28. לפגיעות הנאשם היו השלכות אף על המערכת המשפטית הרחבה. מדובר בפגיעה בין דורית, אשר טלטלה את המשפחה. היא עוררה רגשות אמביוולנטיים כלפי האב והסב, שהווה דמות תומכת עבור בנותיו ונכדותיו, שבהן פגע, ועבור שאר בני המשפחה. בנוסף, אמה ואביה של הנכדה 6, שהתגרשו, החליטו לנסות לשוב ולחיות ביחד לאחר חשיפת המקרה. בעקבות כך מבקשת הנכדה 6 לשוב הביתה, דבר העלול לקטוע את מסלול ההשתלבות במסגרת החוץ-ביתית שהיטיבה עמה.

29. כאמור, לא הוגשו בעניינה תסקירי נפגע עבירה בעניינן של יתר הנפגעות. אולם, מובן מאליו כי מעשים חמורים כבעניינה, שנעשו בילדות על ידי אביהן או סבן, הותירו חותמם על נפשו של הנפגעת, והסבו להן נזק רב שלווה וילווה אותן לאורך חייהן.

תסקיר אודות הנאשם

30. בתסקיר שירות המבחן לגבי הנאשם, הוערכה רמת מסוכנותו להתנהגות מינית פוגענית בתוך המשפחה, כגבוהה.

31. בנוסף לחומרת העבירות בהערכת מסוכנותו של הנאשם, התחשב שירות המבחן בכך שהנאשם הוא בעל דימוי עצמי נמוך, דחפים מיניים מוגברים, משיכה לקטניות ועיוותי חשיבה רבים. יחסיו עם בני משפחתו מאופיינים בריחוק

ובמתחים, והוא אף הצליח לגרום להם לאפשר לו את הקרבה לנכדו והפגיעה בהן, לאחר שהאמינו כי זנח את התנהגותו הפוגענית.

32. עוד צוינו תפקודו הנורמטיבי לאורך חייו, דאגתו למשפחתו והטיפול בבנותיו ונכדו; המחיר האישי שהנאשם משלם מאז שהתגלו העבירות, לרבות הגירושין מאשתו; וכן הרצון שמבטא היום הנאשם להשתלב בטיפול ייעודי לעברייני מין במסגרת מאסרו.

33. במהלך עריכת התסקיר הנאשם שב וחזר על כך שבנותיו לא רצו להתלונן נגדו ועדיין שומרות אתו על קשר, ולמעשה אנשי אכיפת החוק כפו עליהן את הגשת התלונה. דבר זה הקשה על עורכי התסקיר לבדוק מה יחסו של הנאשם לפגיעה בנפגעות. בנוסף, הנאשם ניסה לתרץ את המעשים בפרשנות מוטעית של הנפגעות.

34. עורכת התסקיר מציינת כי רק שתיים מבנותיו הסכימו להיפגש עמה. הרושם שהתקבל הוא ששתיהן מתקשות להתמודד עם הפגיעה ומצמצמות את חומרתה. הן סיפרו כי מעשיו של הנאשם פסקו לאחר שעם בגרותן למדו להציב לנאשם גבולות ובכך מנעו ממנו את המשך הפגיעה בהן, וצינו כי לצד הפגיעה, הנאשם דאג למחסורן. הן סברו כי חשוב לשלב את אביהן בהליך טיפולי, והתרעמו על מעצרו ועל ההליך המשפטי.

טיעוני הצדדים לעונש

35. המאשימה ביקשה לקבוע מתחמים נפרדים בגין המעשים שביצע הנאשם בכל נפגעת. לטענתה, בגין המעשים שביצע הנאשם בנכדו 5 ו-7 (אישומים 6 ו-8), מתחם העונש ההולם הוא 8-12 שנות מאסר בפועל, ובגין המעשים שביצע בכל אחת משאר הנפגעות הוא 10-14 שנות מאסר בפועל. המאשימה ביקשה שהעונשים ירצו במצטבר. עוד ביקשה להשית על הנאשם מאסר בפועל ברובד העליון של כל מתחם; מאסר מותנה ארוך ופיצוי משמעותי לנפגעות שיזמו ותמכו בהליך המשפטי, קרי: הבת 1 והנכדות 5, 6 ו-7.

36. התביעה הצביעה על חומרת העבירות, על המניע המיני שהוביל את הנאשם לביצוע המעשים תוך ניצול כוחו ומעמדו של הנאשם, שהיה סב אהוב ודמות מטפלת עבור בנותיו ונכדו.

37. המאשימה הפנתה אף לכך שהנאשם ביצע את מעשיו תוך התעלמות מהנזק החמור שהפגיעה המינית במשפחה הייתה צפויה לגרום לבנותיו ונכדו; תוך רמיסת זכותן של הנפגעות לאוטונומיה על גופן ונפשן; ותוך חילול תמימותן ופרטיותן של הנפגעות לשם סיפוק דחפיו המיניים של הנאשם.

38. נוכח חומרתן של העבירות, המאשימה ביקשה שיינתן משקל מוגבל לעובדה שהנאשם נעדר עבר פלילי, וביקשה שעונשו לא יפחת מהעונש המזערי הקבוע בחוק.

39. ההגנה הטעימה בטיעוניה [פרוטוקול מיום 8.12.16] כי חרף העבירות החמורות בהן הורשע הנאשם - יש להתחשב בכך שלהבדיל ממקרים חמורים יותר, אין מדובר במעשים שנמשכו לאורך שנים, אלא במקרה אינוס יחיד שנעשה כנגד כל אחת מבנותיו של הנאשם לפני שנים רבות; ובכך שאף המעשים שנעשו בנכדות - לא נמשכו לאורך שנים. בנוסף, הפנתה ההגנה לכך שהנאשם היה לבוש בעת ביצוע כל אחד מהמעשים, ולכך שמעשי האינוס היו מן הסוג של החדרת אצבעות, שלגביו נקבע מתחם של 15 חודשי מאסר.

40. ההגנה הפנתה לכך שהמעשים לא נעשו תוך הפעלת כוח או איומים, ולטענתה הפגיעות הנפשיות שהותירו מעשיו של הנאשם על הנפגעות אינן מן החמורות.

41. עוד ביקשה ההגנה לתת משקל להודאתו של הנאשם, שהודה במיוחס לו כבר בחקירתו, הכיר באחריותו למעשיו כלפי כל הנפגעות, על אף שרק אחת מהן התלוננה. לטענת ההגנה, לולא הודאתו לא היה ניתן לייחס לו את המעשים בהם הורשע, למעט מקרה אחד.

42. ההגנה התייחסה אף לנסיבות חייו הקשות אך הנורמטיביות של הנאשם; אשר עבד ופרנס את משפחתו, שירת בצבא בסדיר ובקבע וטיפל בקשישים, והנו אב לשבעה ילדים וסב לנכדים רבים.

43. ההגנה הלינה על תסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם. לטענתה אין לייחס לו משקל רב בגזירת הדין, שכן אינו משקף את מסכת חייו של הנאשם באופן מאוזן וראוי. מדובר לטענתה בתסקיר מוטה. לא ניתן בו די מקום לעובדה שהנאשם, בילדותו, היה עד לפגיעות מיניות שנעשו בידי אביו. התסקיר התייחס לנפגעות באופן סטריאוטיפי כקורבנות עבירה מגוננות; הגם שבפועל המדובר בנשים חזקות, שמבינות את חומרת מעשיו של אביהן, עברו תהליך ריפוי וכחלק ממנו מביטות בנאשם אף באור חיובי. לטענת ההגנה התסקיר אף מתייחס בביטול להודאת הנאשם והכרתו באחריותו למעשיו.

44. לבסוף, ביקשה ההגנה להתחשב אף בבקשת הנאשם, ביוזמתו, להשתלב בתוכנית שיקום לעברייני מין.

45. הנאשם עצמו הביע חרטה על מעשיו ואמר שיקבל על עצמו כל עונש שייגזר עליו [פרוטוקול מיום 8.12.16, עמ' 13]. אחת מבנותיו של הנאשם, שלא הייתה מתלוננת או עדת תביעה, העידה מטעם ההגנה [שם, עמ' 8-10]. עדה זו הסבירה כי "**...אני כאן כי אני לא רוצה שתנקמו בשמי**". לדבריה הנאשם אכן זקוק למסגרת אולם ביקשה להשית עליו עונש מידתי, נוכח הצדדים החיוביים שיש בו.

46. לאור כל האמור; מבקשת ההגנה כי הענישה בעניינו של הנאשם תהיה מידתית ותאובחן לקולא ממקרים דומים.

מניין האירועים ומתחם העונש ההולם

47. לפי סעיף 40ג(ב) רישא בחוק העונשין, "**הרשיע בית-המשפט נאשם בכמה עבירות המהוות כמה אירועים, יקבע מתחם עונש הולם כאמור בסעיף 40ג(א) לכל אירוע בנפרד, ולאחר מכן רשאי הוא לגזור עונש נפרד לכל אירוע או עונש כולל לכל האירועים; גזר בית-המשפט עונש נפרד לכל אירוע, יקבע את מידת החפיפה בין העונשים או הצטברותם**".

48. בהתאם לסעיף זה, ולפסק-הדין המנחה בעניין ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014), יש לקבוע תחילה כיצד למיין ולקבץ את העבירות, המעשים והאישומים בעניינו ל"אירוע" או "אירועים", לעניין הוראת החוק האמורה.

49. בית המשפט העליון קבע כי ריבוי מעשים דומים של עבירות מין כלפי אותו נפגע, חרף ריבויים התפרשותם, לעתים, על פני תקופה ארוכה - ייחשב כ"**מסכת עבריינית אחת**" [עניין ג'אבר, פסקה 2 בפסק-דינו של כב' השופט

פוגלמן]. גם לגבי מעשים דומים שבוצעו בסמיכות זמן ומקום, אך כלפי נפגעים שונים - נקבע כי המעשים כלפי כל נפגע מהווים אירוע נפרד, שבגיני יש לקבוע מתחם עונש נפרד [ע"פ 1605/13 פלוני נ' מדינת ישראל (27.8.2014), פסקאות 15-18; ע"פ 1074/14 משייב נ' מדינת ישראל (8.2.2015), פסקה 33].

50. בענייננו, הנאשם פגע בכל אחת מ-4 בנותיו ו-3 נכדותיו במסכת של פגיעות מיניות דומות אך נפרדות. לפיכך, מדובר בענייננו ב-7 אירועים של פגיעות מיניות בבנות משפחה, לעניין החוק והחובה לקבוע מתחם עונש הולם לכל אירוע.

51. סעיף 40ג בחוק העונשין מורה כי יש לקבוע "מתחם עונש הולם למעשה העבירה שביצע הנאשם בהתאם לעיקרון המנחה", שהוא, כאמור בסעיף 40ב, "קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו". סעיף 40ג ממשיך ומורה כי בקביעת המתחם יש להתחשב "בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40ט", שם מוזכרות הנסיבות שעניינן מידת התכנון, שיעור חלקו של הנאשם, הנזק הצפוי, סיבות המעשה, יכולת ההבנה של הנאשם, יכולתו להימנע מהמעשה, מצוקתו הנפשית, גבולות האחריות הפלילית, דרגת האכזריות והניצול לרעה של המעמד כלפי הנפגע.

הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות

52. הנאשם הורשע בביצוע עבירות-מין בבנותיו ובנכדותיו בעת היותן קטינות; בדרך-כלל מתחת לגיל 14. מדובר במעשים חמורים מאוד. בענייננו קיימת חומרה יתירה בניצול מעמדו של הנאשם כאביו או סבן של הקטינות, שראו בו דמות סמכותית וחיובית [כדברי הנכדה 6 שהובאו בתסקיר בעניינה, וכדברי בנותיו של הנאשם שהובאו בתסקיר שירות המבחן בעניינו]. חומרה יתירה נוספת נעוצה בגילן הצעיר של הנפגעות ובמציאות המשפחתית הקשה בה חיו.

53. הנאשם, שהיה מודע היטב לכך שהוא נמשך מינית לקטינות, פגע בבנותיו ולא פנה לטיפול, על אף שבני משפחתו דרשו ממנו במפורש לעשות כן. הוא לא הפסיק לפגוע בבנותיו מיוזמתו, אלא הן מנעו ממנו להמשיך, לאחר שבגרו והציבו לו גבולות [דברי הבנות בתסקיר שירות המבחן לגבי הנאשם, עמ' 2-3]. הנאשם לא הסתפק בכך, אלא המשיך ופגע גם בדור הבא של נכדותיו הקטינות, כאשר הגיע לדירת מגוריהן במטרה לשמור עליהן, לכאורה. הוא הרשה לעצמו אף לקלח אותן, במקום לשמור מהן מרחק, נוכח מודעותו להימשכותו לקטינות. כך התאפשר לנאשם לשהות עם נכדותיו לבדו במקלחת, בעת שהן עירומות, ולבצע בהן את זממו.

54. הנאשם ביצע את מעשיו לשם סיפוקו המיני, תוך התעלמות מהנזק הצפוי להיגרם מפגיעות מיניות בכלל, ומפגיעות מיניות בקטינים במשפחה בפרט. התסקיר בעניינה של נפגעת-העבירה, הנכדה 6, מדגים את השלכות המעשים על הנפגעות. לא ברור על מה מבוססת טענת ההגנה כי הפגיעות הנפשיות שהותירו מעשיו של הנאשם על הנפגעות אינן מהחמורות; והיא נדחית בזה. מן התסקיר האמור עולה תמונה קשה ביותר לגבי השלכות הפגיעה על מסלול חייה של הנכדה 6. אמנם ביחס ליתר הנפגעות לא הוגש תסקיר; אולם הנזק שפגיעות מעין אלה צפויות לגרום הוא מן המפורסמות ובגדר הידיעה השיפוטית. לא בכדי עבירות-מין במשפחה הן מן החמורות ביותר בחוק העונשין. למעשיו של הנאשם הייתה גם השלכה על כלל המשפחה המורחבת, כפי שפורט בתסקיר נפגעת העבירה.

55. לטענת ההגנה, יש להתחשב בכך שהמעשים לא נמשכו לאורך שנים אלא מדובר במעשה אינוס יחיד כנגד כל

אחת מבנותיו לפני שנים רבות, וגם הפגיעה בנכדותיו לא נמשכו לאורך שנים. אמנם, תמיד ניתן למצוא מעשים חמורים עוד יותר מאלו הנדונים. אולם אין להקל ראש במעשי הנאשם, שנפרשו על פני דורות. קשה לזקוף לזכותו של הנאשם את החלפת קורבנותיו מדי תקופה. אדרבא: יש בכך כדי להעיד על תפיסתו המעוותת של הנאשם את בנות משפחתו, כאילו היו מאגר מתחלף של אובייקטים מיניים, עד כי אפילו זהותה הייחודית של כל אחת מהן נשללה ממנה.

56. ההגנה ביקשה להתחשב אף בכך שהנאשם היה לבוש בעת ביצוע כל אחד מהמעשים. אף טענה זו אינה נכונה עובדתית, והיא נדחית בזה [ראו עובדות האישום הראשון, השישי והשמיני כנסקר לעיל בפרק ההרשעה].

57. כאמור, כל מסכת של פגיעה מינית במי מבנותיו ובנכדותיו של הנאשם נחשבת ל"אירוע אחד" לעניין סעיף 40(ב) **בחוק העונשין**. כעולה מן האישומים, האירועים בענייננו הם כלהלן:

אירוע ראשון - מכלול הפגיעה בבת 1 - מעשים מגונים ואינוס בהחדרת אצבעות [אישומים ראשון ושני].

אירוע שני - מכלול הפגיעה בבת 2 - מעשים מגונים ואינוס בהחדרת אצבעות [אישומים ראשון ושלישי].

אירוע שלישי - מכלול הפגיעה בבת 3 - מעשים מגונים ואינוס בהחדרת אצבעות [אישום רביעי].

אירוע רביעי - מכלול הפגיעה בבת 4 - אינוס בהחדרת אצבעות [אישום חמישי].

אירוע חמישי - מכלול הפגיעה בנכדה 5 - מעשים מגונים [אישום שישי].

אירוע שישי - מכלול הפגיעה בנכדה 6 - מעשים מגונים ואינוס בהחדרת אצבעות [אישום שביעי].

אירוע שביעי - מכלול הפגיעה בנכדה 7 - מעשה מגונה [אישום שמיני].

הערכים החברתיים שנפגעו

58. עבירות-מין פוגעות בזכותם של בני-אדם לשלמות הגוף והנפש, לחירות, לכבוד ולאוטונומיה מינית. פגיעתן רעה במיוחד, משום שהן צפויות להרוס באופן חמור את בריאותם הנפשית ואת רווחת חייהם של הנפגעים.

59. עבירות-מין בקטינים פוגעות בזכותם של קטינים להגנה בכלל, ולהגנה מפני ניצול-לרעה של החולשה הגלומה בקטנותם בפרט. פגיעתן בקטינים רעה במיוחד, משום שהנזק הצפוי מהן לקטינים, בשלב ההתפתחות של זהותם המגדרית, הרסני במיוחד.

60. בעניינו מדובר בריבוי עבירות-מין בקטניות במשפחה. לאלו נודעת חומרה כפולה ומכופלת; משום שהן פוגעות בקטין בתוך ביתו, שהיה אמור להיות מקום מבטחו, על ידי מי שאמון על שלומו, ביטחונו ורווחתו. לנפגע כזה אין, לעתים קרובות, לאן להימלט ואל מי לפנות לעזרה.

הענישה הנהוגה

61. להלן אסקור פסיקה של בית-המשפט העליון בדבר הענישה במקרים דומים, שלחלקה הפנו הצדדים בסיכומיהם. הפסיקה מלפני תיקון 113 **בחוק העונשין** [סימן א'1: הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה, שנכנס לתוקפו ביום 10.7.2012] מדגימה את הענישה הנוהגת (אז), כנתון המהווה את אחד השיקולים בקביעת מתחם העונש ההולם. הפסיקה שלאחר התיקון מהווה כבר פסיקה תקדימית בדבר מתחם העונש ההולם עצמו.

62. על חומרתן של עבירות-מין במשפחה נאמר [ע"פ 1605/13 **פלוני נ' מדינת ישראל** (27.08.2014), פסקה 20, מפי כב' השופט ס' ג'ובראן]:

"בית-משפט זה דן לא אחת בפרשות רבות וקשות של ביצוע עבירות-מין בקטינים, בתוך המשפחה שבהן ניכר ניצול של הקרבה הפיזית, המשפחתית והנפשית בין מבצע העבירה לבין קורבנותיו. הפגיעה שמסבות עבירות אלו לנפשם של הקטינים, לביטחונם ולשלמות גופם, היא חמורה, ויש להוקיע אותה. עונשים בעבירות אלו צריכים להלום את חומרת המעשים ופגיעתם. יפים לעניין זה הדברים שכתבה השופטת ע' ארבל בע"פ 6990/07 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (10.3.2008):

"על החומרה שיש בעבירות-מין, לא כל שכן כאשר הן מבוצעות בקרבן קטין או קטינה, דומה כי אין צורך להכביר מילים. חילול כבוד האדם של הקרבן, ניצול התמימות, האמון, חוסר האונים ואי היכולת להתנגד באופן משמעותי שמאפיינים פעמים רבות קרבנות עבירה קטינים, ניצול החשש והפחד אצל רבים מהם מחשיפת המעשים, הצלקות הנפשיות העמוקות הנחרתות בנפשם, הפגיעה בתפקודם השוטף במסגרות החיים השונות, הזוגיות, החברתיות, האישיות ואחרות - כל אלה הם אך מקצת הטעמים לחומרתן היתרה של עבירות המין המבוצעות בקטינים. הגנה על שלומם של קטינים, על שלמות גופם ונפשם הינה אינטרס חברתי מוגן על ידי דיני העונשין. על העונש הנגזר במקרים שעניינם לשקף את ההגנה על כבודם, גופם ונפשם של קטינים וקטינות ולהרחיק מן הציבור את אלו מהם נשקף להם סיכון. על העונש לשקף את הסלידה מן המעשים, את הוקעתם, ולשלוח מסר מרתיע לעבריינין שעניינם נידון ולציבור העבריינים בכוח".

מתחם העונש ההולם בגין האירוע ראשון - מכלול הפגיעה בבת 1

63. אירוע זה מתייחס למעשים המגונים והאינוס שביצע הנאשם בבתו 1; כפי שתואר בפרק ההרשעה [האישומים -הראשון והשני] הנאשם ביצע את המעשים המגונים בבתו בעת שהייתה בת 6-8 ואת מעשה האינוס בעת שהייתה בת 7-10. הנאשם ביצע את המעשים בעת שסייע לבתו להתקלח או להתלבש ולכאורה תפקד כאב דואג ומסור. הוא לא נרתע מהימצאותה של האחות הצעירה 2.

64. העונשים החוקיים המרביים בגין העבירות שביצע הנאשם בבת 1 הם 5 שנים [בגין התקיפה המינית] ו-20 שנות מאסר [בגין האינוס].

65. בעבירות-מין נקבע, בהיעדר טעמים מיוחדים לסתור, עונש מזערי של רבע מן העונש המרבי; כשלעניין זה גם מאסר מותנה, שבצדו מאסר בפועל, יימנה עם תקופת המאסר המזערית [חוק העונשין, סעיף 355]. נפסק כי ככלל - העונש החוקי המרבי והמזערי תוחמים את מתחם העונש ההולם. אולם, במקרה של ריבוי עבירות, לא נהוג לכפול באופן מכני את העונשים, והעונשים המזעריים בכלל זה [ע"פ 6662/13 **פלוני נ' מדינת ישראל** (2.3.2015), פסקה 11].

66. הפסיקה, כאמור, ייחסה חומרה יתרה לעבירות מין במשפחה. בע"פ 6577/10 **פלוני נגד מדינת ישראל** (28.11.2013) הורשע הנאשם באינוס ומעשים מגונים בשתי נכדותיו הקטניות. במספר הזדמנויות נפרדות, בעת ששהו בביתו, החדיר אצבעות לאיבר מינו; ולגבי אחת מהן, אף החדיר את איבר-מינו לאיבר-מינה. עניינה של כל אחת מהמתלוננות נדון בתיק נפרד. בגזר-הדין הובאו בחשבון עברו הנקי של הנאשם, גילו המתקדם ואי הכרתו באחריות למעשים. בגין כל אחד מההתיקים נגזרו על הנאשם 8 שנות מאסר לריצוי בפועל, והוחלט ש-6 מהן ירוצו בחופף והיתר במצטבר; קרי: 14 שנות מאסר לריצוי בפועל בגין הרשעותיו בשני התיקים (בסקירה זו יוזכרו רק שנות המאסר בפועל ויושמטו העונשים הנלווים). בית-המשפט העליון אישר את גזר-הדין, וקבע כי אין מקום לייחס משקל רב לכך שלנאשם אין הרשעות קודמות, נוכח חומרתן של העבירות והפרשות על פני שנים.

67. בע"פ 150/09 **פלוני נ' מדינת ישראל** (6.5.2010) הורשע הנאשם באינוס בהחדרת אצבעות ומעשים מגונים באחיניתו, בעת שהייתה כבת 7-9. נגזרו עליו 10 שנות מאסר, ובית-המשפט העליון אישר את גזר-הדין.

68. בע"פ 4327/12 **פלוני נ' מדינת ישראל** (5.6.2013) הורשע סב באינוס נכדתו, אז כבת 9-12 שנים, בהחדרת אצבעות לאיבר-מינה. נגזרו עליו 7 שנות מאסר, ובית-המשפט העליון אישר את גזר-הדין.

69. בע"פ 3619/14 **פלוני נ' מדינת ישראל** (3.9.2015) הורשע הנאשם באינוס, מעשים מגונים, התעללות מינית בקטין וכן איומים ושיבוש מהלכי משפט - בנכדתו, אז כבת 5. נגזרו עליו 7.5 שנות מאסר, ובית-המשפט העליון החמיר את העונש ל-9 שנות מאסר.

70. בע"פ 4466/12 **פלוני נ' מדינת ישראל** (8.1.2014) הורשע הנאשם באינוס בהחדרת אצבעות ומעשים מגונים בביתו, אז בת 5-16. המעשים נמשכו 13 שנים, לרבות כאשר הנפגעת הייתה מאושפזת בבית-חולים פסיכיאטרי בעקבות ניסיון התאבדות. על הנאשם נגזרו 15 שנות מאסר, ובית-המשפט העליון אישר את גזר-הדין.

71. ניתן להקיש מן הפסיקה הנזכרת לענייננו, בשים לב להבדלים בין המקרים השונים. לאור המקובץ, נוכח חומרת המעשים והנסיבות הכרוכות בביצועם, לאור חשיבותם של הערכים החברתיים שנפגעו והפגיעה הקשה בהם ולאור הפסיקה המשקפת את הענישה הנוהגת והראויה - יש להעמיד את מתחם העונש ההולם בגין מכלול הפגיעה בבתי 1, אינוס בהחדרת אצבעות ומעשים מגונים, על 8-12 שנות מאסר.

מתחם העונש ההולם בגין האירוע השני - מכלול הפגיעה בבתי 2

72. האירוע השני הוא סיפורה של בתו של הנאשם 2; כפי שתואר בפרק ההרשעה [האישומים הראשון והשלישי]. הנאשם ביצע בה מעשים מגונים כבר כשהייתה כבת 4-6, בעת שהתקלחה עם אחותה הגדולה 1. את מעשה האינוס ביצע הנאשם בבתי 2 כשהייתה כבת 6-8 בלבד. אף פה מדובר בביצוע המעשים תחת כסות של טיפול ועזרה; ניצול יחסי הכוחות והמעמד בין אב לבתו הרכה בשנים ובנוכחות הבת 1.

73. העונשים החוקיים המרביים בגין העבירות שביצע הנאשם בבתי 2 הם 5 שנים [בגין התקיפה המינית] ו-20 שנות מאסר [בגין האינוס].

74. הפסיקה שצוטטה לעיל בעניינה של הבת 1 מתאימה אף לעניינו. פער הגיל ביניהן היה של שנתיים בלבד; שתיהן היו ילדות צעירות מאוד בעת שהנאשם פגע בהן.

75. לאור המקובץ, נוכח חומרת המעשים והנסיבות הכרוכות בביצועם, לאור חשיבותם של הערכים החברתיים שנפגעו והפגיעה הקשה בהם ולאור הפסיקה המשקפת את הענישה הנוהגת והראויה - יש להעמיד את מתחם העונש ההולם בגין מכלול הפגיעה בבת 2, אינוס בהחדרת אצבעות ומעשים מגונים, על 8-12 שנות מאסר.

מתחם העונש ההולם בגין האירוע השלישי - מכלול הפגיעה בבת 3

76. אירוע זה עוסק בסיפורה של הבת 3; בה פגע הנאשם בעת שהייתה בת 6-8 וביצע בה מעשים מגונים ואינוס [האישום הרביעי].

77. המעשים המתוארים בכתב האישום אינם מפורטים. אולם, מעצם גילה הצעיר של הבת 3 בעת שאביה נגע באיבריה המוצנעים, ואף החדיר אצבעותיו לאיבר מינה - עולים החומרה הרבה הגלומה במעשים, והנזק הצפוי להיגרם בעטיים לילדה צעירה, שאביה הפר את אמונה והחריב את מקום מבטחה באופן כה בוטה.

78. העונשים המרביים בגין המעשים בהם הורשע הנאשם בגין אירוע זה הם 15 [בגין המעשים המגונים] ו-20 שנות מאסר [בגין האינוס].

79. אף לעניין זה רלוונטית הפסיקה שהובאה לעיל בעניינה של הבת 1, נוכח הדמיון בעבירות ובגיל הנפגעות.

80. לאור המקובץ, נוכח חומרת המעשים והנסיבות הכרוכות בביצועם, לאור חשיבותם של הערכים החברתיים שנפגעו והפגיעה הקשה בהם ולאור הפסיקה המשקפת את הענישה הנוהגת והראויה - יש להעמיד את מתחם העונש ההולם בגין מכלול הפגיעה בבת 3, אינוס בהחדרת אצבעות ומעשים מגונים, על 8-12 שנות מאסר.

מתחם העונש ההולם בגין האירוע הרביעי - מכלול הפגיעה בבת 4

81. באירוע זה מדובר על האינוס שביצע הנאשם בבתו 4 כשהייתה כבת 14-15. הנאשם נכנס לחדרה של הבת 4 בעת ששכבה לנח, הפשיל את תחתוניה וחצאיתה, נגע באיבר מינה והחדיר אצבעותיו לאיבר מינה [האישום החמישי]. הנאשם פגע בבתו בעת ששכבה במיטתה בחדרה, ובכך חילל את המקום שאמור להיות הבטוח ביותר עבורה והותיר אותה חשופה וללא מקום מפלט.

82. העונש החוקי המרבי בגין העבירה היחידה באירוע זה, אינוס, הוא עד 16 שנות מאסר, כפי שצוין לעיל בפרק ההרשעה.

83. בע"פ 5869/07 פלוני נ' מדינת ישראל (9.9.2009) הורשע הנאשם באינוס ועבירות-מין נוספות בבתו החורגת, אז כבת 15.5-17. הוא הפשיט אותה, החדיר את אצבעותיו לאיבר-מינה והניח את ידה על איבר-מינו. הנאשם הורשע אף בעבירות אלימות בבני משפחתו. נגזרו עליו 9 שנות מאסר. בית-המשפט העליון אישר את גזר-הדין.

84. הפסיקה שהובאה לעיל [לעניין האירוע הראשון], רלוונטית לעניינו, בשינויים המחויבים.

85. מכל האמור עולה כי יש להעמיד את מתחם העונש ההולם בגין האירוע הרביעי, מכלול הפגיעה בבת 4, אינוס בהחדרת אצבעות, על 7-10 שנות מאסר.

מתחם העונש ההולם בגין האירוע החמישי - מכלול הפגיעה בנכדה 5

86. אירוע זה עוסק במעשים שביצע הנאשם בנכדתו 5 הלוקה בעיכוב התפתחותי; שהייתה אז כבת 5 בלבד. הנאשם נגע בגופה ובאיבר-מינה, נכנס עמה למקלחת כששניהם עירומים ואף גרם לה לגעת באיבר מינו. הנאשם נהג בה כפי שנהג בבנותיו, כשהוא משתמש בתירוץ של סיוע וטיפול על מנת לממש את זממו. הפעם הגדיל הנאשם לעשות והגיע אל ביתה של בתו 1, שבה פגע בעבר, על מנת לסייע לה לכאורה בטיפול בבנותיה, נכדותיו [האישום השישי].

87. העונש החוקי המרבי בגין כל אחת מן העבירות באירוע זה הנו 15 שנות מאסר.

88. בע"פ 9447/12 פלוני נ' מדינת ישראל (2.2.2014) הורשע הנאשם ב-9 מעשים מגונים בכוח, על פני 3 חודשים, בביתה של בת זוגו - אז קטינה כבת 17 בעלת מוגבלות שכלית. המעשים לא סווגו כעבירות מין במשפחה נוכח המשך הקצר של היחסים בין הנאשם ואם הנפגעת - 6 חודשים). בית-המשפט התחשב במצבו הנפשי של הנאשם הסובל מתסמונת בתר-חבלתית, וגזר עליו 4 שנות מאסר. בית-המשפט העליון אישר את העונש.

89. בע"פ 5421/12 פלוני נ' מדינת ישראל (29.8.2013) הורשע הנאשם לפי הודאתו במעשים מגונים בנכדתו הקטינה במשך שנים, מאז היותה כבת 6. בית-המשפט התחשב בהיותו חולה רב-מערכתי, במסוכנותו שהוערכה כלא-גבוהה ובעברו הנקי, וגזר עליו 4 שנות מאסר. בית-המשפט העליון אישר את העונש.

90. בע"פ 4846/13 פלוני נ' מדינת ישראל (18.6.2014) הנאשם הורשע, לאחר ניהול הוכחות, במעשים מגונים בביתה של אשתו שלה היה כאב. המעשים החלו בעת שהנפגעת הייתה כבת 12-13. על הנאשם נגזרו 5 שנות מאסר. בית-המשפט העליון אישר את העונש וציין את חומרת המעשים והשלכותיהם על הנפגעת ועל המשפחה כולה.

91. בע"פ 5484/09 פלוני נ' מדינת ישראל (17.11.09) הנאשם הורשע, לפי הודאתו, במעשה מגונה באחינו, אז כבן 4. בית-המשפט המחוזי גזר על הנאשם 30 חודשי מאסר. בית-המשפט העליון אישר את העונש, תוך התחשבות במסוכנותו הגבוהה של הנאשם ובצורך להגן על הציבור מפני עבירות-מין.

92. בענייננו, יצוין גילה הצעיר של הנפגעת, בהשוואה למקרים שהוזכרו לעיל, וכן אופיו של המעשה המגונה, שבוצע בעירום ותוך מגע באיברי המין; קרי: ברובד החומרה הגבוהה של מעשים מגונים. חומרה יתרה גלומה במעשים אלה של הנאשם, אשר פגע בבנותיו ולא הלך לטיפול כלשהו, חרף בקשתן ומודעותו לבעיותיו הקשות. הנאשם ניצל את האמון שנתנה בו בתו 1, חרף הפגיעה בה ובאחיותיה. הוא ניצל את חוסר התפקוד ההורי בבית, את גילה הצעיר של נכדתו, את העיכוב ההתפתחותי שממנו היא סובלת ואת כוחו ומעמדו ביחס אליה, וביצע אף בה מעשים מגונים במטרה לספק את מאוויו המיניים. הנאשם בגד כאן בגידה כפולה, הן בבתו והן בנכדתו.

93. לאור המקובץ יש להעמיד את מתחם העונש ההולם בגין האירוע החמישי, המעשים המגונים שביצע הנאשם בנכדתו 5, על 3-6 שנות מאסר.

מתחם העונש ההולם בגין האירוע השישי - מכלול הפגיעה בנכדה 6

94. אירוע זה עוסק במעשים שביצע הנאשם בנכדתו 6. כשהייתה למטה מגיל 7 נגע הנאשם באיבר-מינה

ובישבנה, בעת ששהה עמה בסלון ביתה. במועד אחר, בעת שקילח אותה, נגע בחזה ובאיבר-מינה ואף החדיר אצבעותיו לאיבר-מינה. הנאשם לא חדל מיוזמתו מביצוע המעשים. הייתה זו הנכדה 6 שביקשה כי הנאשם לא יקלח אותה [ראו האישום השביעי בפרק ההרשעה].

95. כמו במקרים הקודמים, הנאשם השתמש באותה שיטה ובאותן מניפולציות בניצולה המיני של נכדתו 6.

96. בעניינה של הנכדה 6 הוגש, כאמור, תסקיר נפגעת עבירה. מן התסקיר עולה תמונה חמורה ביותר של הנזקים שנגרמו לה כתוצאה ממעשי הנאשם; של השפעתם הקשה על כל מסלול חייה, של הפגיעה הנפשית בה ואף של הנזק הקשה שנגרם למשפחתה.

97. העונשים המרביים בגין המעשים הם 15 [בגין המעשים המגונים] ו-20 שנות מאסר [בגין האינוס].

98. הפסיקה שהובאה לעיל [בדיון לגבי האירועים השני, השלישי והרביעי] רלוונטית אף לעניינינו, שבו מדובר במעשים דומים שבוצעו בשיטה דומה. עם זאת, כפי שבואר לעיל, במעשים מושא אירוע זה גלומה חומרה יתרה, אף מעבר לחומרה הרבה במעשים שביצע הנאשם בבנותיו, נוכח הבגידה הקשה והכפולה באמון שנתנה בו בתו 1, אשר חרף פגיעתו בה בעבר הפקידה בידיו את היקרות לה מכל. הנאשם רכש וניצל אמון זה באופן מניפולטיבי, בכך שגרם לבנותיו לחשוב שזנח את התנהגותו הפוגענית.

99. לאור המקובץ, נוכח חומרת המעשים והנסיבות הכרוכות בביצועם, לאור חשיבותם של הערכים החברתיים שנפגעו והפגיעה הקשה בהם ולאור הפסיקה המשקפת את הענישה הנוהגת והראויה - יש להעמיד את מתחם העונש ההולם בגין מכלול הפגיעה בנכדה 6, אינוס בהחדרת אצבעות ומעשים מגונים, על 9-14 שנות מאסר.

מתחם העונש ההולם בגין האירוע השביעי - מכלול הפגיעה בנכדה 7

100. אירוע זה עוסק בעניינה של הנכדה 7, נכדתו הקטינה של הנאשם, הסובלת מעיכוב שכלי התפתחותי. הנאשם נגע בגופה ובאיבר-מינה של נכדתו בעת ששמר עליה וקילח אותה, ובנוסף לכך אונן לפניה עד שהגיע לפורקן מיני [האישום השמיני].

101. כאמור לעיל, העונש המרבי בגין העבירה מושא אירוע זה הנו 15 שנות מאסר.

102. המעשים אשר בוצעו בנכדה 7, בנסיבותיהם, דומים למעשים אשר בוצעו בנכדה 5, והנאשם הורשע בגינם באותן עבירות. לפיכך יחול כאן האמור לעיל בדיון באירוע החמישי. מאידך-גיסא, מדובר במקרה אחד, ולא במספר מקרים כמו שם.

103. לאור האמור, יש להעמיד את מתחם העונש ההולם בגין האירוע השביעי, המעשה המגונה שביצע הנאשם בנכדתו 7, על 2-4 שנות מאסר.

גזירת העונש המתאים לנאשם בתוך מתחמי העונש ההולמים

104. "בתוך מתחם העונש ההולם יגזור בית-המשפט את העונש המתאים לנאשם, בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40א" [חוק העונשין, סעיף 40ג(ב)], קרי: בפגיעה של העונש בנאשם ובמשפחתו, בנזקים שנגרמו לו עקב העבירה וההרשעה, בנטילת האחריות על ידיו וניסיונו לחזור למוטב, בניסיונותיו לתקן תוצאות העבירה, בשיתוף הפעולה של הנאשם עם רשויות אכיפת החוק, בהתנהגותו החיובית ותרומתו לחברה, בנסיבות חיים קשות רלבנטיות, בהתנהגותן של רשויות אכיפת החוק, בחלוף הזמן ובעברו הפלילי של הנאשם. כמו כן, בתוך מתחם העונש ההולם רשאי בית-המשפט להתחשב בשיקולי הרתעה אישיים וציבוריים [שם, סעיפים 40ו-40ז].

105. בעניינו מדובר בנאשם כבן 58, ללא עבר פלילי, אשר עבד רוב חייו, פרנס את משפחתו, שירת בצבא בסדיר ובקבע ולאחר מכן טיפל בקשישים. הנאשם שיתף פעולה עם רשויות החוק, הודה בביצוע המעשים כבר בחקירתו במשטרה, הביע נכונות להשתלב במסגרת טיפולית לעברייני מין, ובסיום הדיון לפנינו שב והביע חרטה. בנותיו בקשו שלא להחמיר בעונשו. עוד יש לקחת בחשבון שהודאתו חסכה את הצורך להעיד את הנפגעות, ועל ידי כך חסכה מהן את הסבל שהעדות הייתה צפויה לגרום להן, בנוסף לסבלן עקב פגיעתו המינית של הנאשם בהן.

106. עם זאת, בעבירות-מין במשפחה, מורה הפסיקה ליתן משקל מועט לנסיבות אישיות, המתגמדות מול חומרת המעשים. נקבע שאין לתת משקל רב לעבר נקי של נאשם שהורשע בעבירות-מין במשך שנים, שכן לא ניתן לראות בכך "מעידה חד פעמית", במיוחד בהקשר של נפגעות רבות כבעניינו. נקבע גם כי עדיף להגן על בני המשפחה שנפגעו מאשר להיעתר לבקשתם להקל בעונשו. גם הודאתו של הנאשם, חרף חשיבותה של הכרתו באחריות, אינה מאיינת את חומרת המעשים [ע"פ 1605/13 פלוני נ' מדינת ישראל (27.8.2014)], פסקה 43 בפסק דינו של כב' השופט ס' ג'ובראן]. וזאת ביחוד נוכח היותה מסויגת, כפי שעולה מהתסקיר מסוכנותו של הנאשם הוערכה כגבוהה.

107. הנאשם ביצע מעין פגיעה המונית והותיר בנפשו של בנותיו ונכדותיו צלקות רבות. בנוסף, פגיעה רחבת היקף מעין זו מותירה אף נפגעים משניים - יתר בני המשפחה. למעשה לא נותר אדם במשפחת הנאשם, לאורך שני דורות שלמים, שלא ניזוק בשל מעשיו.

108. איני מתעלם מבקשת הסינוור להתחשב בכך שהנאשם היה עד לפגיעות מיניות על-ידי אביו. אולם, אף אילו חווה הנאשם אירוע טראומטי מיני בעברו, אין בכך כדי להצדיק את מעשיו ומשקלו מועט על רקע התמדתו במעשיו לאורך שנים רבות ושני דורות של בנות-משפחה, ועל רקע מסוכנותו.

109. לא ברור על מה מבוססת התרשמות הסינוור, בניגוד לתסקיר הנאשם, כי הנפגעות אינן בגדר קורבנות עבירה מגוננות - אלא נשים חזקות, המבינות את חומרת מעשיו של אביהן, עברו תהליך ריפוי, וכחלק ממנו מביטות בנאשם אף באור חיובי.

110. ראשית, הדברים האמורים מנוגדים לתמונה החמורה העולה בבירור מתסקיר נפגעת העבירה שהוגש בעניינה של הנכדה 6. לפי התסקיר, הבת 1 התקשתה בתפקודה כאם ובתה, הנכדה 6, נאלצה לטפל בה ובאחיה, עד אשר הנכדה 6 הוצאה מביתה.

111. שנית, אין לזקוף את התמודדותן של הנפגעות לזכותו של הנאשם - אלא לזכותן של הנפגעות, שהצליחו לזקוף ראשן חרף פגיעתו בהן.

112. שלישית, ראיתי חלק מהנפגעות את הנאשם באור חיובי, היא לעיתים קרובות תוצאה של הדילמה הקשה בה

נתון הנפגע, ושל התופעה המוכרת בעבירות-מין במשפחה שלפיה הנפגע מאשים את עצמו ומגונן על הפוגע. כלומר, לא מן הנמנע כי אין מדובר בריפוי אלא בעוד תוצאה של הפגיעה - עיוות בתפיסה של הפוגע והפגיעה.

113. רביעית, כל אדם הוא מכלול של תכונותיו. גם לעברין הגדול ביותר יש תכונות חיוביות. ממילא, גם לנאשם תכונות טובות וחיוביות, שאין מקהות את חומרת מעשיו ואת התכונות השליליות והעברייניות שהמעשים הללו מגלים.

114. מכל הטעמים הללו, לא מצאתי לנכון לזקוף לזכות הנאשם את העמדה האמורה של חלק מבנותיו.

115. המאשימה לא ביקשה לחרוג ממתחם העונש ההולם לצורך הגנת הציבור [חוק העונשין, סעיף 40ה]. אולם, בשם לב למסוכנותו הגבוהה של הנאשם, כאמור בתסקיר בעניינו - יש להחמיר בעונשו של הנאשם בתוך המתחם, כדי להשיא את ההגנה על הציבור מפני הסכנה שישוב ויפגע בקטינים בעתיד.

116. לאור המקובץ, בשקלול כלל שיקולי הענישה - אציע לחברי לגזור את עונשו של הנאשם בתוך מתחמי העונש ההולם, ברובד האמצעי-גבוה של המתחמים האמורים.

קביעת עונש כולל למעשים

117. בשוואתי לנגד עיני את מתחמי הענישה האמורים, שעניין אינוס בהחדרת אצבעות ומעשים מגונים ברובד החמור, בקטינות בתוך המשפחה; את הנסיבות שאין קשורות בביצוע העבירות, לרבות העבר הנורמטיבי וההודאה במעשים מחד-גיסא והמסוכנות הגבוהה מאידך-גיסא, וההתכוונות הנגזרת מהן לרובד האמצעי-גבוה של אותם מתחמים; את מספר העבירות, תדירותן והזיקה ביניהן, לרבות מספרן הרב של הנפגעות והתפרשות הבין-דורית של הפגיעות; ואת היחס ההולם בין חומרת מכלול המעשים ומידת אשמו של הנאשם לבין תקופת המאסר שעל הנאשם לשאת [סעיף 40ג(ב) בחוק העונשין]; ובשים-לב לנוהג ולפסיקה, שלפיהם העונש הכולל אינו מצרף אריתמטי של העונשים ההולמים כל אחד מן המעשים, אלא אמור לשקף את העונש הכולל ההולם את התבנית העבריינית בכללותה, בשם-לב לרכיביה, לפי תקדימי בית-המשפט העליון - אציע לחברי לגזור על הנאשם, בגין כלל האישומים, 18 שנות מאסר בפועל, מאסר משמעותי על-תנאי ופיצוי לנפגעות שהתביעה ביקשה לפסוק להן פיצוי, כאמור להלן.

118. הייתי מגיע לאותה תוצאה גם לו נדרשתי לקביעת עונשים נפרדים בגין כל אחד מן האירועים, ולאחר מכן לקביעת מידת החפיפה בין העונשים הללו או הצטברותם, בהתאם לחלופה האמורה בסעיף 40ג(ב) בחוק העונשין.

פיצוי לנפגעות

119. בענייננו ביקשה התביעה פיצוי רק עבור הנפגעות שהתלוננו ותמכו בהליך הפלילי נגד הנאשם, ולא עבור אלה שהסתייגו מהליך זה. איננו מוסמכים לדון אלא בבקשה לפיצוי אשר מונחת לפנינו.

120. תסקיר נפגע-עבירה הוגש רק בעניינה של הנכדה 6. גם בעניינה לא ניתן לבדוד בבהירות בין הנזק שגרם לה הנאשם, לבין פגיעתן של שאר הנסיבות הקשות של חייה. מובן כי לא ניתן להגדיר בבהירות את הנזק שמעשי הנאשם גרמו לשאר הנפגעות הנדונות (קרי: אלו שהתביעה ביקשה לפסוק להן פיצוי), אשר בעניין לא הוגשו תסקירים.

בנסיבות אלה, אין מקום למצות את הסכומים המרביים האמורים בחוק העונשין, חרף הפגיעה הקשה בנפגעות.

121. מאידך-גיסא, יש לשוות לנגד עינינו את הפיצוי ללא הוכחת נזק שהמחוקק ראה אותו כמתאים להקשר של עבירות-מין [חוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998, סעיף 6(ב)]. פיצוי זה עשוי להגיע לסך 120,000 ₪, אפילו בגין עבירות-מין שחומרתן פחותה בהרבה מבעניינו.

122. לאור המקובץ - אציע לחבריי להשית על הנאשם פיצוי בסך 100,000 ₪ לכל אחת מן הנפגעות, שהתביעה ביקשה לפסוק להן פיצוי, אשר נאנסו; קרי: לבת 1 ולנכדה 6. עוד אציע לחבריי להשית על הנאשם פיצוי בסך 50,000 ₪ לכל אחת מן הנפגעות, שהתביעה ביקשה לפסוק להן פיצוי, אשר בוצעו בהן מעשים מגונים; קרי: לנכדות 5 ו-7.

123. הסכומים שישולמו עבור הקטינות יופקדו בנאמנות עבורן אצל הנפגעת 1 עד הגיען לבגירות. סכומים אלו יושקעו עבורן, או יעשה בהן שימוש לצרכיהן, לפי תכנית שתאושר על ידי בית-המשפט.

סיכום

124. הנאשם הורשע לפי הודאתו בביצוע עבירות-מין, לרבות אינוס בהחדרת אצבעות ומעשים מגונים ברובד חמור, ב-4 בנותיו ו-3 נכדותיו, בהיותן ילדות.

125. הנאשם, כיום כבן 58, משאר הבחינות אדם נורמטיבי ללא עבר פלילי אשר גידל ופרנס את ילדיו. הנאשם הודה במעשים והכיר בנזקקו הטיפולי. מסוכנותו אובחנה כגבוהה.

126. בשל הדפוס הדומה של מעשי הנאשם אציע לחבריי לגזור על הנאשם עונש כולל בגין כל העבירות יחדיו, כמובן תוך התחשבות במתחמים השונים של העונש ההולם לגבי האירועים השונים שבהם הורשע; קרי: בגין מכלול הפגיעה המינית בכל אחת מן הבנות והנכדות האמורות.

127. לאור המקובץ, ובהתחשב במיוחד בריבוי העבירות, בריבוי הנפגעות ובריבוי התקופות שאפיינו את מעשי הנאשם, וכמובן בחומרתן של עבירות-מין במשפחה - בהסכמת כל חברי ההרכב - הוחלט לגזור על הנאשם עונשים ופיצוי כלהלן:

א. 18 שנות מאסר בפועל, מיום מעצרו (1.12.15).

ב. שנתיים מאסר על-תנאי; אם יעבור הנאשם, תוך 3 שנים משחרורו, עבירת-מין שהיא פשע.

ג. פיצוי בסך 100,000 ₪ לכל אחת מן הנפגעות שהתביעה ביקשה לפסוק להן פיצוי, אשר נאנסו - הבת 1 והנכדה 6; ופיצוי בסך 50,000 ₪ לכל אחת מן הנפגעות שהתביעה ביקשה לפסוק להן פיצוי אשר בוצעו בהן מעשים מגונים - הנכדות 5 ו-7.

זכות-ערעור לבית-המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, י"א שבט תשע"ז, 07 פברואר 2017, במעמד הצדדים.

שלמה פרידלנדר, שופט

יעל רז-לוי, שופטת

נתן זלוצובר, שופט, אב"ד
סגן-הנשיאה